



**NEPALI A1 – STANDARD LEVEL – PAPER 1**  
**NÉPALAIS A1 – NIVEAU MOYEN – ÉPREUVE 1**  
**NEPALÍ A1 – NIVEL MEDIO – PRUEBA 1**

Monday 10 May 2004 (afternoon)

Lundi 10 mai 2004 (après-midi)

Lunes 10 de mayo de 2004 (tarde)

1 hour 30 minutes / 1 heure 30 minutes / 1 hora 30 minutos

---

**INSTRUCTIONS TO CANDIDATES**

- Do not open this examination paper until instructed to do so.
- Write a commentary on one passage only. It is not compulsory for you to respond directly to the guiding questions provided. However, you may use them if you wish.

**INSTRUCTIONS DESTINÉES AUX CANDIDATS**

- Ne pas ouvrir cette épreuve avant d'y être autorisé.
- Rédiger un commentaire sur un seul des passages. Le commentaire ne doit pas nécessairement répondre aux questions d'orientation fournies. Vous pouvez toutefois les utiliser si vous le désirez.

**INSTRUCCIONES PARA LOS ALUMNOS**

- No abra esta prueba hasta que se lo autoricen.
- Escriba un comentario sobre un solo fragmento. No es obligatorio responder directamente a las preguntas que se ofrecen a modo de guía. Sin embargo, puede usarlas si lo desea.

तल दिइएका कविता अथवा निबन्धको टिप्पणी लेख्नुहोस् :

१.(क)

- फोहर तलाउको एक किनारमा  
कमशः होचिंदै  
अशान्त उपत्यकाभिन्नका  
गुञ्जनहरू, नाराहरू
- ५ भिन्न भिन्न स्वरहरू सुनेर  
आधा भुकेका आँखाहरूले  
'ओम मणिपद्मे हुं' जप्यै  
शान्ति खोजिरहेछ स्वयम्भू ।  
जहाँ लूट छ, छल छ,
- १० प्रत्येकको मनभिन्न कालो कपट छ  
बाँदरहरूको शासन छ  
उकालोमा हात थाप्नेहरूको  
हात खाली हुन्छ - त्यहीं  
बोधगयाको पीपलको रूख हराएर
- १५ खोजिरहेछ स्वयम्भू ।  
कालो आकाशमुनिका  
काला गल्लीभिन्न  
हत्या, अन्याय, कानेखुसी  
सडकका, पेटी र पल्टेका रोगीहरू
- २० अनि अस्पताल, चोक र भवनहरू  
हेर्न नसकेर  
हडकड, प्यारिस र ब्याङ्कक भ्रमण गर्न  
लाइसेन्स् खोजिरहेछ स्वयम्भू

हरिहर अधिकारी श्यामल, समसामयिक साभ्ना कविता (दो.सं.) "स्वयम्भू" (काठमाडौं : साभ्ना प्रकाशन २०५६) पृ. २९७ ।

यस कवितामा कविले के सन्देश दिन खोजेका छन् ?

यस कवितामा प्रयोग भएको शैलीलाई के-कसरी मूल्याङ्कन गर्नुहुन्छ ?

यस कविताका बारेमा तपाईंका व्यक्तिगत प्रतिक्रियाहरू के-के हुन् ?

१.(ख)

- मनको तार दुःखको चुटाइले बढी रन्किन्छ । तातेर खस्छ । सुखको विचारले मात्र होइन दुःख चपाउँदा पनि आनन्द मिल्दोरहेछ, अन्यथा कारुणिक चित्र, कथा, नाटक आदिमा मानव-मनोवृत्ति बिल्कुलै लाग्न नपर्ने तर लाग्छ । विचारको कम्पन्नबाट प्रभावको आगो पैदा हुन्छ । नराम्रो विचारले नराम्रो प्रभाव
- ५ पाछै, दुःख नचिन्दा पनि दुःख हुन्छ, दुःख चिन्दा पनि दुःख हुन्छ । कस्तो दुःख ! दुःखविनाको क्षण मानिसलाई मिल्न गाह्रो छ । यसैले दुःख वाण जस्तै मानिसलाई लाग्छ । हृदयमा त्यसले ठूलो असर पाछै । यो बेधी हो ।
- दुःख अध्यात्म पनि हो । हामीले विचारलाई उचित मार्गमा चलाउन जान्यौं भने मात्र दुःखमुक्ति या आनन्दमय जीवन बिताउन सक्छौं । साँच्चै उत्तम
- १० विचारमा उत्तम जीवन छ । जान्नेहरू भन्छन् - 'अपवित्र विचारबाट बच, आवश्यकतालाई यथाशक्य घटाऊ, ईर्ष्या ओठमा नराख, असत्यमा नाचेर आफूलाई बहादुर सावित नगर, एक दिन मिथ्याको बारुद पड्कन्छ, तिमी ध्वस्त हुन्छौ ।' यस उस्तै शिव-संकल्प दुःखका विकारबाट सजिलै बचाउन सक्ने सामर्थ्य राख्छन् । विचारको दृढतामा अत्यन्त ठूलो तेज रहन्छ । शान्ति भएमा
- १५ धेरै आयु बढ्छ, अन्यथा छिटै भाँचिन्छ । विचार अनन्त छ । चिकित्सकको निरोगिताको प्रमाणपत्र एकलकॉटे र वाह्यजीवनको रूप हो । कसैलाई पनि विचारद्वारा आघात पुऱ्याउन सकिन्छ अनि मर्मन्त पीडा । त्यसैले नराम्रो विचार नगर्नुमा हित छ । दुःख आन्तरिक तत्व भएकोले दुःख पिएर आनन्दको नयाँ सिर्जना गर्न सकिन्छ । त के हामी दुःखी छैनौं ? यसरी दुःख आधिभौतिक सत्य
- २० पनि हो । दुःखको विचारभाव दुःख होइन, सुखको विचारमा पनि दुःख मिल्छ । 'इच्छा स्वयं दुःखको मूल हेतु हो ।'

राममणि रिसाल, नेपाली निबन्ध भाग २ (दो.सं.) " दुःख किन दुख्ने गर्छ ? " (काठमाडौं : साभा प्रकाशन २०५०) पृ.१२१ ।

निबन्धको उक्त उद्धरणको भाषिक संरचना कस्तो छ ?

निबन्धको उक्त उद्धरणमा निबन्धकारले कस्तो विचार प्रस्तुत गरेका छन् ?

निबन्धको उक्त उद्धरण पढिसकेपछि तपाईंको व्यक्तिगत प्रतिक्रिया के हो ?